

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la constituirea Instituției publice „Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul a fost elaborat de către Centrul de Implementare a Reformelor, în coordonare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale.

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Unul dintre obiectivele prioritare asumate de către Guvern, reliefate în Programul de activitate al acestuia pe anii 2016-2018, rezidă în implementarea reformei administrației publice.

Pentru realizarea acestui obiectiv, prin Hotărârea Guvernului nr. 911 din 25 iulie 2016 a fost aprobată Strategia privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 1351 din 15 decembrie 2016, a fost aprobat Planul de acțiuni pe anii 2016-2018 pentru implementarea acestei Strategii.

Drept deziderat stabilit în Strategia citată, menționăm revizuirea și ajustarea cadrului normativ prin prisma implementării principiilor europene de administrare, consolidare a responsabilității autorităților administrației publice prin îmbunătățirea gestionării acestora și asigurarea prestării serviciilor publice de calitate.

O problemă actuală identificată în procesul de evaluare a eficienței cadrului instituțional al autorităților publice, se referă la diversitatea și neconformitatea creării și administrării unităților de implementare a proiectelor din asistență externă, din domeniul mediului (în continuare – unități de implementare).

La momentul actual, în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (îndeplinind funcția de fondator) sunt 9 unități de implementare a proiectelor din domeniul mediului¹ actelor normative, din care 1 unitate este în proces de insolabilitate².

Retroactiv, unitățile de implementare au fost create de autoritatea administrativă centrală în domeniul mediului în baza diferitor acte normative. Din total 8 unități de implementare, funcționale la moment, numai 2 au fost create în baza hotărârilor de Guvern, celelalte fiind constituite în baza ordinului ministrului. Deși toate unitățile de implementare sunt persoane juridice, 2 unități nu sunt înregistrate la Agenția Servicii Publice, în Registrul de stat al unităților de drept, iar forma organizatorico-juridică a 6 unități de implementare nu este în concordanță cu prevederile Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

Astfel, se constată că activitatea majorității acestora nu corespunde prevederilor art.14 din Legea nr.98 din 04.05.2012, în care se menționează că ministerele sânt în drept să creeze în subordinea lor *„autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și de inspectorate de stat, care sânt persoane juridice de drept*

¹ Oficiul schimbarea climei, Oficiul finanțării de carbon, Unitatea pentru implementarea și coordonarea proiectelor Instituția Publică „EMP Management Durabil POP”, Oficiul prevenirii poluării mediului, Oficiul ozon, Oficiul biodiversitate, Oficiul biosecuritate, Unitatea consolidată de implementare a proiectelor de mediu, Unitatea de implementare a proiectelor de aprovizionare cu apă și canalizare.

² Unitatea de implementare a proiectelor de aprovizionare cu apă și canalizare.

*public” și nici normelor de la art. 32 care prevede că „pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public cu caracter necomercial, de care este responsabil ministerul, cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, în sfera de competență a acestora pot fi constituite **instituții publice**, care se creează, reorganizează și se dizolvă de Guvern”.*

De asemenea, evaluările realizate denotă necesitatea eficientizării și transparentizării activității unităților de implementare care activează în numele statului Republica Moldova și beneficiază de asistență externă pentru implementarea diverselor proiecte din domeniul mediului în scopul asigurării suportului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (în continuare – Minister) în realizarea documentelor de politici publice și implementării lor prin structurile subordonate. Astfel, unitățile de implementare, deși realizează funcții similare, procesele și sistemul de guvernanță corporativă (administrare și decizional) este diferit, numărul de personal stabilit în funcție de eventualele finanțări³ și nu de principiile funcționalității eficiente, ceea ce creează impedimente în coordonarea activității lor de către Minister, nu asigură un control eficient și unitar al procesului decizional în finanțarea și selectarea executorilor de lucrări și procurărilor de bunuri necesare pentru realizarea proiectelor.

Astfel, se constată că o unitate nu dispune de cod fiscal și regulament de activitate, iar coordonarea ei de către Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (Oficiul ozon) și, cel mai important, atribuirea proiectelor de asistență externă care urmează să fie implementate prin intermediul unităților, se efectuează în baza ordinului ministrului, fiind emise 5 ordine în acest sens. Astfel, administrarea asistenței externe era realizată fără stabilirea unor proceduri și reglementări, ceea ce nu asigură claritate în procesul de executare a proiectului și în realizarea procurărilor de bunuri și servicii.

Pornind de la cele constatate, se evidențiază necesitatea eficientizării, concertării și unificării procesului de administrare a proiectelor de asistență în domeniul mediului, într-o singură unitate de implementare și stabilirii unei forme organizatorico-juridică în conformitate cu prevederile Legii nr.98/2012.

2. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern nu contravine legislației Uniunii Europene.

3. Principalele prevederi și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern prevede constituirea Instituției publice „Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului” (în continuare – Instituția publică) prin reorganizarea prin fuziune (contopire) a 8 unități de implementare a proiectelor din asistență externă în domeniul mediului, menționate mai sus. Funcția de fondator al Instituției publice va fi exercitată de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Instituția publică va fi succesorul de drepturi și obligații al celor 8 unități de implementare, ceea ce presupune că drepturile și obligațiile lor trec integral la noua Instituție publică. Patrimoniul tuturor persoanelor juridice reorganizate se va transmite în gestiunea Instituției publice, conform Regulamentului cu privire la modul de transmitere a

³ Din total 8 unități de implementare funcționale, 3 unități dispun de 2 angajați, 1 unitate a câte 3 angajați, 2 unități a câte 4 angajați, 1 unitate – 5 angajați și 1 unitate – 8 angajați.

bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901 din 31 decembrie 2015.

În scopul asigurării continuității proiectelor de implementare în derulare, proiectul hotărârii de Guvern reglementează că proiectele inițiate pînă și care se implementează la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri de către persoanele juridice reorganizate, vor continua să fie executate de către Instituția publică.

Proiectul prevede stabilirea unui efectiv-limită de personal de 17 unități, care va exercita funcții de coordonare și supraveghere a executării eficiente a proiectelor de implementare. Numărul actual de unități de personal al persoanelor juridice care se reorganizează prin proiect este de 30 unități. În contextul reorganizării, reglementarea raporturilor de muncă se va efectua în strictă conformitate cu prevederile legislației muncii.

În contextul realizării inventarierii proiectelor de implementare și reevaluării progresului lor, pe lângă sarcinile de realizare a procedurii de reorganizare a entităților menționate stabilite Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, proiectul prevede stabilirea în sarcina Instituției publice, de a efectua evaluarea progresului tuturor proiectelor/programelor de implementare executate de persoanele juridice reorganizate și prezentarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a unui raport privind progresul și perspectivele în implementarea proiectelor/programelor de asistență în vigoare, precum și perspectivele de implementare a noilor proiecte/programe în domeniul protecției mediului și schimbărilor climatice.

Prin intermediul proiectului se aprobă Statutul Instituției publice, structura, organigrama și lista persoanelor juridice reorganizate prin fuziune (contopire) cu Instituția publică.

În cadrul Statutului sunt reliefate misiunea, domeniile de activitate, funcțiile și drepturile Instituției publice. De asemenea, normele din statut stabilesc că Instituția publică va utiliza în activitate conturi în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor.

Evidențiem că, Instituția publică va avea misiunea de a implementa proiecte de asistență în următoarele domenii de activitate:

- 1) prevenirea poluării mediului;
- 2) protecția aerului atmosferic și schimbările climatice;
- 3) protecția resurselor de apă;
- 4) conservarea biodiversității și managementul ariilor naturale protejate de stat;
- 5) managementul deșeurilor și substanțelor chimice;
- 6) biosecuritatea.

Funcțiile de bază ale Instituției publice se referă la coordonarea activității instituționale și a echipelor de consultanți angajați pentru a oferi asistență autorităților administrației publice/instituțiilor publice beneficiare din domeniul mediului, pentru identificarea soluțiilor privind generarea condițiilor necesare pentru implementarea proiectelor, care vor constitui suport în realizarea documentelor de politici publice.

În scopul asigurării uniformizării cadrului instituțional privind asistența externă, s-a realizat conformarea procesului de administrare a proiectelor de asistență de prevederile Regulamentului cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe (Hotărârea Guvernului nr.377 din 25.04.2018). Astfel, organele de conducere ale Instituției publice vor fi Comitetul de supraveghere și directorul, în calitate de organ executiv. Comitetul de supraveghere va fi constituit din 5 membri cu experiență în domeniile de competență ale Instituției publice, care vor fi numiți pentru o perioadă de 4 ani. Componenta nominală a membrilor Comitetului se stabilește prin ordinul Ministrului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor propuse prin intermediul proiectului nu va avea impact asupra bugetului de stat, din considerentul că, conform prevederilor Statutului, Instituția publică are autonomie financiară și se va finanța din sursele proprii.

Finanțarea Instituției publice se va efectua din veniturile obținute din mijloacele financiare alocate de către finanțatori din asistență externă sau internă.

Salarizarea personalului se va realiza în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.743 din 11 iunie 2002 „Cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară” și, după caz, în conformitate cu acordurile de asistență.

Cheltuielile referitoare la reducerea statelor de personal în legătură cu reorganizarea entităților din proiect, vor fi asigurate din contul veniturilor proprii ale persoanelor juridice reorganizate.

Iurie CIOCAN,

Director

Centrul de implementare a Reformelor